

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 50/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej WEBBER LEGAL, s.r.o., Duchnovičovo námestie 1, Prešov, proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 13Csp/51/2018-199 zo 17. mája 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. augusta 2024 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) označeným uznesením okresného súdu o trovách konania. Napadnuté uznesenie sťažovateľka navrhuje zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Sťažovateľke v procesnom postavení žalovanej v spotrebiteľskom spore o zaplatenie 11 019,56 eur s príslušenstvom vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 13Csp/51/2018 bol ako úspešnej strane (až v rámci odvolacieho konania) priznaný nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

3. Vyšší súdny úradník okresného súdu v uznesení z 9. januára 2024 priznal sťažovateľke nárok na trovy prvoinštančného konania 1 012,18 eur a trovy odvolacieho konania 218,21 eur. Vychádzal z § 10 ods. 1 a § 13a ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Vyšší súdny úradník sťažovateľke priznal náhradu za tri úkony právnej služby (á 270,54 eur) – prevzatie a príprava právneho zastúpenia, podanie vyjadrenia, účasť na pojednávaní. Každému úkonu právnej služby priznal prislúchajúci režijný paušál a odmenu za úkony právnej služby zvýšil o DPH. V rámci náhrady trov odvolacieho konania vyšší súdny

úradník priznal sťažovateľke náhradu za podanie odvolania (170,97 eur) s príslušným režijným paušálom (za rok 2021 –10,87 eur) a DPH (36,37 eur).

4. Sťažovateľka podala proti tomuto uzneseniu sťažnosť, v ktorej namietala, že pojednávanie, za ktoré jej bola priznaná náhrada zodpovedajúca 1 úkonu právnej služby, je chybná, pretože pojednávanie trvalo 2 hodiny a 50 min. Podľa § 13a ods. 1 písm. e) vyhlášky má nárok na odmenu v rozsahu 2 úkonov právnej služby. Ďalej namietala, že jej nebola priznaná náhrada za podanie sťažnosti proti uzneseniu, ktorým bol vyrubený súdny poplatok za podanie odvolania, a náhrada za účasť právneho zástupcu na verejnom vyhlásení rozsudku.

5. Okresný súd napadnutým uznesením zmenil uznesenie vyššieho súdneho úradníka a sťažovateľke priznal trovy prvoinštančného konania 1 336,82 eur a odvolacieho konania 334,74 eur. Okresný súd priznal sťažovateľke odmenu za účasť na pojednávaní v rozsahu 2 úkonov právnej služby v súlade s § 13a ods. 1 písm. e) vyhlášky a v tomto zmysle zmenil I. výrok uznesenia vyššieho súdneho úradníka.

6. Podanie odvolania proti uzneseniu o vyrubení súdneho poplatku nepovažoval okresný súd za úkon účelne vynaložený na uplatnenie práva. Uviedol, že úkon sa týkal pochybenia vyššieho súdneho úradníka vo vzťahu medzi súdom a žalovanou (sťažovateľkou, pozn.) a zároveň ním nepriniesla žiadne podstatné vyjadrenie vo veci samej. V súvislosti s uvedeným odôvodnením okresný súd odkázal na závery uznesenia ústavného súdu č. k. III. ÚS 420/2023-15 z 18. augusta 2023 (ďalej len „uznesenie ústavného súdu“).

7. Pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania, okresný súd vyhovel sťažnosti a sťažovateľke okrem trov za podanie odvolania jej priznal aj trovy za účasť na verejnom vyhlásení rozsudku.

8. Okresný súd v závere odôvodnil, že trovy sťažnostného konania stranám nepriznal jednak preto, že sťažovateľka mala úspech vo veci iba čiastočne a žalobkyni trovy nevznikli, ako aj s prihliadnutím na závery uznesenia ústavného súdu, v zmysle ktorého pre priznanie trov sťažnostného konania chýba zákonný podklad.

9. Sťažovateľka považuje napadnuté uznesenie za nedostatočne odôvodnené, pretože nedáva žiadnu odpoveď na jej argumentáciu o nepriznaní trov za úkon podania sťažnosti proti uzneseniu o vyrubení súdneho poplatku za odvolanie vzhľadom na to, že s touto sťažnosťou bola úspešná. V tejto súvislosti sťažovateľka poukázala na to, že v konaní pred súdom mala postavenie spotrebiteľky a vyrubením súdneho poplatku za odvolanie jej okresný súd vytvoril podstatnú prekážku s potenciálom odradiť spotrebiteľa od uplatnenia práva na účinné preskúmanie novej nekalej povahy zmluvných podmienok. I keď uvedenú situáciu nespôsobil žalobca, sťažovateľka nemôže ako úspešná strana v spore byť škodná v dôsledku nesprávneho postupu súdu.

10. Napadnuté uznesenie rovnako nedáva žiadnu odpoveď na sťažovateľkou prednesenú argumentáciu o možnom antidatovaní uznesenia, ktorým vyšší súdny úradník uložil sťažovateľke povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie.

11. Napokon sťažovateľka namietala, že okresný súd nerozhodol o trovách sťažnostného konania, čo je v rozpore s praxou iných súdov (napr. uznesenie Okresného súdu Michalovce č. k. 11Csp/72/2018-444 z 13. januára 2023, uznesenie Okresného súdu Partizánske sp. zn. 6Csp/64/2020 z 15. novembra 2022) a súčasne poukazuje aj na uznesenie ústavného súdu č. k. I. ÚS 335/2023-18 z 8. júna 2023.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

12. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie základného práva vlastníť majetok (čl. 20 ods. 1 ústavy) uznesením okresného súdu o výške náhrady trov konania.

13. Vzhľadom na to, že sťažnostné námietky smerujú proti rozhodnutiu všeobecného súdu o výške trov konania, považuje ústavný súd za žiaduce poukázať v prvom rade na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane pripomína, že rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania ako o integrálnej súčasť súdneho konania je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania v zásade ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnému súdu sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, I. ÚS 630/2017, II. ÚS 495/2018, II. ÚS 255/2023). O takýto prípad vo veci sťažovateľky nejde.

14. Pokiaľ ide o nepriznanie náhrady za podanú sťažnosť proti uzneseniu o vyrubení súdneho poplatku, ústavný súd nie je v pozícii, aby prehodnocoval rozhodnutia všeobecných súdov o účelnosti a hospodárnosti uplatnených či priznaných trov konania. Argumentácia sťažovateľky, ktorá ústavný súd stavia pred takéto rozhodnutie, nemôže byť v princípe úspešná, pretože ústavný súd nie je ďalšou opravnou inštanciou vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov o výške trov konania. Úloha ústavného súdu je iná, a to identifikovanie extrémnych vybočení v rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, nie naprávanie jednotlivých nesprávností.

15. Kritiku sťažovateľky o nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia vo vzťahu k jej domnienkam o antidatovaní uznesenia o povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie považuje ústavný súd za neopodstatnenú. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti správne poukazuje na judikatúru, podľa ktorej odvolací súd musí poskytnúť odpovede na podstatné odvolacie námietky. Štádium, v ktorom súd rieši otázku vyčíslenia trov, však rozhodne nie je možné považovať za relevantné pre riešenie námietok smerujúcich k procesnému úkonu, o ktorom už bolo účinne rozhodnuté. Ústavný súd preto nevzhladol neudržateľnosť v postupe okresného súdu, ktorý na tieto námietky – aj to v rovine dohadov, nereagoval.

16. Vo vzťahu k námietke o nerozhodnutí o sťažovateľkou uplatnenom nároku na náhradu trov konania o sťažnosti, v ktorom bola čiastočne úspešná, ústavný súd poukazuje predovšetkým na uznesenie ústavného súdu č. k. PLZ. ÚS 2/2024-8 z 18. decembra 2024. Ústavný súd judikoval, že «Rozhodovanie o náhrade trov konania nie je cieľom sporového konania, ale zjednodušeným a koncentrovaným nástrojom na zabezpečenie náhrady ujmy, ktorá strane vznikla v súvislosti s uplatňovaním jej hmotného práva. Preto nie je dôvod, aby takáto sprievodná vedľajšia rozhodovacia činnosť všeobecných súdov, ktoré sa realizuje v jeho prvej inštancii, bola vôbec rozložená do nekonečného množstva rozhodnutí o trovách jednotlivých štádií konania, napríklad

aj v súvislosti so sťažnosťou proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka. Zo zákonnej právnej úpravy je preto zrejmé, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka nemá žiadny zákonný podklad na to, aby vôbec o náhrade trov „sťažnostného konania“ rozhodoval... Z toho, že podľa § 251 CSP sú trovami konania všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva, nemožno vyvodit', že trovы konania sú právom, ktoré je uplatňované alebo bránené v konaní.»

17. Vychádzajúc z premisy, že neexistuje zákonný podklad, aby okresný súd vo svojom rozhodnutí o sťažnosti proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka vôbec o náhrade trov „sťažnostného konania“ rozhodoval, okresný súd rozhodol vo veci výšky náhrady trov konania spôsobom, ktorý nesignalizuje žiaden závažný procesný exces ani zásah do označených práv sťažovateľky. Pretože v danom prípade okresný súd pri svojom rozhodovaní nevybočil z existujúceho rámca platných a účinných právnych predpisov, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľkou uplatnená námietka o ústavnej neudržateľnosti napadnutého uznesenia ani v tejto časti nemá opodstatnenie.

18. Na základe uvedeného ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. februára 2025

Robert Šorl
predseda senátu